

SF1624 Algebra och geometri Tentamen Fredag, 22 april 2022

Skrivtid: 08:00–11:00 Tillåtna hjälpmedel: inga

Examinator: Maria Saprykina

Tentamen består av sex uppgifter som vardera ger maximalt sex poäng. Del A på tentamen utgörs av de två första uppgifterna. Till antalet erhållna poäng från uppgift 1 på del A adderas dina bonuspoäng. Poängsumman på uppgift 1 på del A kan dock som högst bli 6 poäng. De två följande uppgifterna utgör del B och de två sista uppgifterna del C, som främst är till för de högre betygen.

Betygsgränserna vid tentamen kommer att ges av

För full poäng på en uppgift krävs att lösningen är väl presenterad och lätt att följa. Det innebär speciellt att införda beteckningar definieras, att den logiska strukturen tydligt beskrivs i ord eller symboler och att resonemangen är väl motiverade och tydligt förklarade. Lösningar som allvarligt brister i dessa avseenden bedöms med högst tre poäng.

DEL A

1. Låt
$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$$
.

(a) Bestäm en
$$2 \times 2$$
-matris P sådan att $P^{-1}AP$ är en diagonalmatris. (4 p)

(b) Bestäm
$$A^{10} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$
. (2 p)

2. Låt

$$ec{u} = egin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{och} \quad ec{v} = egin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \,.$$

(a) Bestäm vinkeln mellan $\vec{u}$ och $\vec{v}$.

(b) Bestäm skärningspunkten mellan linjen (x, y, z) = (-1 + t, 2 + 2t, 2t) och planet genom origo som spänns upp av vektorerna $\vec{u}$ och $\vec{v}$. (3 p)

DEL B

- 3. Låt Π vara planet som ges av ekvationen 2x + 3y 6z = 0.
  - (a) Bestäm den ortogonala projektionen av vektorn $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}^T$ på planet Π . (3 p)
  - (b) Bestäm standardmatrisen A för den linjära avbildning $T: \mathbb{R}^3 \longrightarrow \mathbb{R}^3$ som svarar mot den ortogonala projektionen på planet Π . (2 **p**)
  - (c) Avgör om matrisen A är inverterbar. (1 $\mathbf{p}$)
- **4.** Låt $P = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -3 & 2 \end{bmatrix}$ vara basbytesmatrisen från basen $\mathcal{B}$ till basen $\mathcal{C}$ där $\mathcal{B}$ och $\mathcal{C}$ båda är baser för samma delrum V i $\mathbb{R}^3$.
  - (a) Bestäm dimensionen av delrummet V. (1 $\mathbf{p}$)
  - (b) Bestäm basbytesmatrisen från basen C till basen B. (2 p)
  - (c) Ge ett exempel på ett delrum V och baser $\mathcal B$ och $\mathcal C$ sådana att P är basbytesmatrisen från basen $\mathcal B$ till basen $\mathcal C$.

DEL C

- **5.** Låt V vara ett k-dimensionellt delrum av $\mathbb{R}^n$, låt M_{nm} beteckna mängden av $n \times m$ -matriser och låt W vara mängden av $n \times m$ -matriser A som uppfyller att $\operatorname{Range}(A)$ är ett delrum av V.
  - (a) Visa att W är ett delrum av M_{nm} . (3 **p**)
  - (b) Bestäm dimensionen av W. (3 p)
- **6.** En $n \times n$ -matris A sägs vara expansiv om $||A\vec{x}|| > ||\vec{x}||$ för alla nollskilda $\vec{x}$ i $\mathbb{R}^n$. Vi säger att $\vec{x_0}$ i $\mathbb{R}^n$ är en fixpunkt till en avbildning $f: \mathbb{R}^n \longrightarrow \mathbb{R}^n$ om $f(\vec{x_0}) = \vec{x_0}$.
  - (a) Visa att om A är en $n \times n$ -matris vars egenvärden alla har absolutbelopp som är större än 1 så är matrisen $A I_n$ inverterbar. (2 p)
  - (b) Visa att om A är en expansiv $n \times n$ -matris så är matrisen $A I_n$ är inverterbar. (2 p)
  - (c) Om $\vec{b}$ är en vektor i $\mathbb{R}^n$ och A är en $n \times n$ -matris definierar vi en avbildning $f : \mathbb{R}^n \longrightarrow \mathbb{R}^n$ genom

$$f(\vec{x}) = A\vec{x} + \vec{b},$$
 för alla $\vec{x}$ i $\mathbb{R}^n$.

Visa att om A är expansiv så måste f ha en unik fixpunkt. (2 p)